

Tájékoztató a Tartalékköteles hitelintézetek és ezen típusú fióktelepek számára a kötelező tartalék kiszámításával kapcsolatban

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a kötelező tartalékrendszerét

- a kötelező jegybanki tartalék kiszámításáról, illetve képzésének és elhelyezésének módjáról szóló 10/2005. (VI. 11.) MNB rendelettel (a továbbiakban: Tartalékrendelet),
- a kötelező tartalékráta mértékéről szóló 52/2023. (XI. 20.) MNB rendelettel (a továbbiakban: Tartalékráta-rendelet),
- a kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló 49/2023. (X. 24.) MNB rendelettel, valamint
- a Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákhoz kapcsolódó, a készpénzben végzett műveleteken kívüli fizetési megbízásokra vonatkozó díjakról, különdíjakról, jutalékokról, postai és egyéb költségekről, valamint ezek és a kamatok elszámolási rendjéről, továbbá a deviza-árfolyamrészről szóló hirdetménnyel (a továbbiakban: Hirdetmény) szabályozza.

Az MNB a Tartalékrendelet és a Tartalékráta-rendelet alapján a kötelező tartalék alapjának jelentésével kapcsolatban a következőket várja el.

A kötelező tartalék összegének kiszámítása

A tevékenységi (működési) engedéllyel rendelkező hitelintézet (ideértve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes államban székhellyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepét), valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe (a továbbiakban együtt: Tartalékköteles hitelintézet) köteles a Tartalékrendelet szerinti kötelező tartalék képzésére. A tartalékképzési kötelezettség a tevékenységi (működési) engedély időbeli hatályának kezdetétől, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe esetében cégbejegyzés időpontjától áll fenn.

A Tartalékköteles hitelintézetek számára az MNB a Tartalékráta-rendelettel 2024. január 1-jétől kezdődően a Tartalékrendeletben meghatározott forráskategóriára 10 százalékos tartalékolási kötelezettséget ír elő.

A Tartalékrendelet 3. § (3) bekezdése értelmében az MNB az adatszolgáltatási rendeletben előírt „A hitelintézetek statisztikai mérlegének tartalékköteles sorai, valamint az értékpapírkölcsön ügyletekhez tartozó készpénzavadék összege – napi záróállományok” (MNB azonosító kód: M06, a továbbiakban: Tartalékalap adatszolgáltatás) megnevezésű adatszolgáltatásban szereplő tartalékalap havi átlagállománya alapján állapítja meg a Tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékának előzetes összegét, és arról az MNB Statisztikai igazgatósága legkésőbb a teljesítési tárgyidőszak kezdete előtt öt munkanappal írásban értesíti a Tartalékköteles hitelintézeteket.

A teljesítési tárgyidőszak kezdete előtti második MNB munkanap végéig az MNB a rendelkezésére álló Tartalékalap adatszolgáltatás alapján megállapítja a Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának végleges összegét. Amennyiben ez az összeg különbözik a kötelező tartalék előzetes összegétől, a végleges összegről legkésőbb a teljesítési tárgyidőszak kezdete előtti MNB munkanapon írásban értesíti a Tartalékköteles hitelintézetet. A Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának végleges összegét már nem érinti, ha a kötelező tartalék végleges összegének megállapítása után a Tartalékköteles hitelintézet módosítja az adott tárgyidőszakra vonatkozó Tartalékalap adatszolgáltatását.

A Tartalékköteles hitelintézetek tartalékalapjának megállapításához az MNB a Tartalékköteles hitelintézetek által szolgáltatott M06 MNB azonosító kódú adatszolgáltatás 01 táblája 115. „Tartalékalap összege (1 - 114)” sorának „Havi átlagállomány” oszlopában jelentett állományt veszi figyelembe.

A Tartalékköteles hitelintézetek tartalékalapjának összegét felhasználva az MNB az alábbi szorzat alapján állapítja meg a Tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékának összegét:

Kötelező tartalék összege = (Tartalékalap összege) * Kötelező tartalékráta,

ahol a Kötelező tartalékráta: a Tartalékráta-rendelet 1. § b) pontja szerinti tartalékráta.

A Tartalékrendelet 4. § (1) bekezdése értelmében a Tartalékköteles hitelintézet a teljesítési tárgyidőszak minden egyes naptári napján köteles teljesíteni az előírt kötelező tartalékot. Emellett a Tartalékköteles hitelintézet - a kötelezőtartalék-kötelezettségének a teljesítési tárgyidőszak naptári napjaira átlagszámítást alkalmazva is köteles megfelelni.

Az MNB havonta ellenőrzi, hogy a Tartalékköteles hitelintézet Tartalékrendelet 5. § szerinti tartalékteljesítése (a továbbiakban: tartalékelhelyezés) a hónap minden naptári napján eléri-e a kötelező tartalék összegét, illetve havi átlagban is eléri-e a teljesítési tárgyidőszakra a kötelező tartalék összegét.

Levelezett hitelintézet esetén a levelező Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint bankszámlája egyenlegének tartalmaznia kell a levelezett Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékát is. A levelező Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlájának egyenlegéből az MNB elsődlegesen a levelezett Tartalékköteles hitelintézetnek a levelező Tartalékköteles hitelintézet által vezetett forint pénzforgalmi számláján elhelyezett kötelező tartalékát tekinti teljesítettnek.

Amennyiben a tartalékelhelyezés nem éri el a hónap minden naptári napján a kötelező tartalék összegét, vagy a tartalékelhelyezés havi átlagos összege nem éri el a kötelező tartalék összegét (alultartalékolás), akkor az elmaradások után az MNB a Tartalékrendeletben meghatározottak szerint szankciót alkalmazhat a Tartalékköteles hitelintézettel szemben.

Az MNB a kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló MNB rendeletnek megfelelő kamatot fizet a tartalékelhelyezés összegére.

Abban az esetben, ha a Tartalékköteles hitelintézet a teljesítési tárgyidőszak alatt kikerül a Tartalékköteles hitelintézetek köréből – pl. a tevékenységi (működési) engedély visszavonásra kerül, vagy a teljesítési tárgyidőszak utolsó napját megelőzően szűnik meg a tartalékkötelezettség –, úgy a kötelezőtartalék-kötelezettségnek tartalékköteles voltáig kell megfelelnie. Ez esetben a kötelező tartalék teljesítési tárgyidőszakra vonatkozó átlagos összegének meghatározásakor 0 forint elhelyezést feltételezve kerülnek figyelembevételre azok a naptári napok, amelyeken a szervezet már nem tartozik a Tartalékköteles hitelintézetek körébe. Ezen számítási módszerrel meghatározott teljesítési tárgyidőszaki átlag esetében az alultartalékolást az MNB nem szankcionálja, de a napi kötelező tartalék megfelelés megsértését igen.

Kapcsolat

A kötelező tartalék szabályozásával kapcsolatban felmerülő kérdéseiket a jbartalek@mnbb.hu címre küldött elektronikus levélben tehetik fel.

Azon Tartalékköteles hitelintézeteknek, amelyek első ízben kötelesek tartalékolási kötelezettségüket teljesíteni, a teljesítési periódus kezdete előtt legalább 8 munkanappal meg kell küldeniük a jbartalek@mnbb.hu címre azt az egyetlen – lehetőleg minden tartalékolásért felelős munkatársuk által elérhető – e-mail címet, amelyre az MNB a tartalékkötelezettséggel kapcsolatos leveleit számukra a STEFI rendszeren keresztül megküldheti.

Amennyiben a tartalékolásért felelős személy(ek) email címe megváltozik, kérjük, ezt is jelezzék a jbartalek@mnbb.hu elérhetőségen.